

AZ INFO

NEWSLETTER VOJÁKŮ AKTIVNÍ ZÁLOHY

LEDEN 2026 | č.1

PODĚKOVÁNÍ A PŘÁNÍ DO NOVÉHO ROKU

Vážené vojákyně, vážení vojáci,

vím, že vaše služba pramení především z vlastenectví a touhy podílet se na obraně naší země. Děláte to dobrovolně, ve svém volném čase a často na úkor rodin a civilního povolání. Odvádíte práci, kterou společnost vidí a oceňuje – a na kterou můžete být právem hrdí.

Věřím, že vám služba na oplátku přináší nové zážitky a zkušenosti. Poznáváte přátelství a soudržnost. Překonáváte nové výzvy a stáváte se tím odolnějšími. Naší snahou je dál zlepšovat vaše podmínky tak, aby se jednotky aktivní zálohy co nejvíce přibližovaly jednotkám bojovým.

Za dobu mé služby ve funkci náčelníka generálního štábu se celá řada věcí rozpochovala. Stále však máme mezery a hodně věcí nás pálí. Proto dál musíme snižovat byrokracii, odstraňovat průtahy nebo pokračovat v modernizaci výzbroje a výstroje.

Děkuji vám za službu v Aktivní záloze Ozbrojených sil České republiky, za vaše úsilí a odpovědný přístup.

Do roku 2026 vám přeji pevné zdraví a mnoho úspěchů v osobním i vojenském životě!

náčelník Generálního štábu AČR
armádní generál Karel Řehka

12. JEDNÁNÍ RADY VELITELŮ AZ

Ve dnech 4. a 5. prosince 2025 proběhlo 12. jednání Rady velitelů AZ. Rada velitelů je poradním orgánem náčelníka GŠ AČR, projednává stav jednotek AZ, podmínky jejich služby, vybavení a výcviku a dává náčelníkovi GŠ doporučení ke zlepšení situace.

Velitelé byli na jednání podrobně seznámeni s plánovanými změnami v hodnocení fyzické zdatnosti vojáků v AZ od roku 2026. Celé hodnocení se bude skládat z výročního přezkoušení ve stejné podobě jako dosud a profesního přezkoušení složeného z hodů granátem na cíl a pochodu se zátěží. Celkový výsledek bude průměrem mezi výročním a profesním přezkoušením.

Další výraznou změnou je zavádění identit v resortu obrany, které umožní postupně všem vojákům (z povolání i v AZ) i občanským a státním zaměstnancům zabezpečenou elektronickou komunikaci ze soukromých zařízení. V současné době probíhá testování a po jeho vyhodnocení se počítá s rozšiřováním na ostatní uživatele. Velitelé byli vyzváni, aby si sami zřídili účet na Štábním informačním systému (ŠIS) a aby tyto účty byly zřízeny i dalším nižším velitelům a štábním pracovníkům.

V minulých číslech AZ INFO jste byli informováni o možnosti uznávat činnost, která je v zájmu služby a která proběhla v době mimo vojenskou činnou službu, za výkon služby.

Na jednání Rady velitelů proběhla diskuse k danému tématu a Sekce státního tajemníka v MO upřesnila některé nejasnosti. Vaši velitelé mají tedy podrobné informace a mohou vám poradit.

Vystrojování vojáků v AZ probíhá nyní podle nové vyhlášky a nového pokynu majetkového hospodáře. Sami už víte, že dostrojování začalo, ale VSNO mají nedostatečnou kapacitu, a proto probíhá pomalu. Konkrétní informace jsou v dalším článku v tomto čísle.

Během jednání byli NGŠ a 1. ZNGŠ seznámeni s některými problémy, které se týkají AZ. Poznatky, které velitelé na jednání zmínili, budou předány velení armády.

DOBROVOLNÉ VOJENSKÉ CVIČENÍ PRO STŘEDOŠKOLÁKY 2025

Letos v červenci proběhl první ročník Dobrovolného vojenského cvičení (DVC) pro studenty středních škol, do kterého nastoupilo 718 mladých lidí ve věku 18–22 let. Mezi středoškoláky byl o výcvik mimořádný zájem – původní kapacita 510 míst byla navýšena až na 800. Nakonec 7. července nastoupilo 718 účastníků a úspěšně jej dokončilo 630 z nich. Ti 1. srpna složili slavnostní vojenskou přísahu. Osm nejlepších studentů, kteří vynikali v průběhu všech hodnocení, převzalo ocenění z rukou ministryně obrany. Cvičení probíhalo v osmi vybraných posádkách po celé ČR. Účastníci absolvovali čtyřtýdenní intenzivní vojenský výcvik, který zahrnoval základy vojenské taktiky, střelbu z ručních zbraní, hod granátem, pořadovou, topografickou i ženíjnou přípravu, výcvik první pomoci a pravidelnou tělesnou přípravu, včetně ranních rozcvíček a polních přesunů. Cvičení vyvrcholilo dvoudenním polním výcvikem. Studenti získali cenné zkušenosti využitelné jak v civilním, tak v možném budoucím profesním vojenském životě.

Podle zpětné vazby byla spokojenost účastníků velmi vysoká a významná část z nich zvažuje vstup do aktivní zálohy nebo studium na Univerzitě obrany.

Dobrovolné vojenské cvičení proběhne i v roce 2026, opět v letním termínu, a to od 7. do 31. července. Zájemci se mohou přihlásit prostřednictvím náborových center virtuálního náborového střediska „Do armády“ do 20. března

2026. Kapacity budou opět rozloženy mezi více útvarů AČR. Program zůstane zaměřený na rozvoj reálných vojenských dovedností a praktických schopností, osobní odolnosti, disciplíny a motivace mladých lidí k dalšímu působení v ozbrojených silách nebo v aktivní záloze. ■

HLAVNÍ ÚKOLY AKTIVNÍ ZÁLOHY V ROCE 2026

Nábor personálu

Výchozí předpoklady v oblasti doplňování OS ČR vojáky v AZ:

- dosáhnout počtu do 10 000 vojáků zařazených do AZ, včetně počtů vojáků v AZ u Vojenské policie a Hradní stráže do roku 2030;
- dosáhnout v roce 2026 doplnění vojáků v AZ u OC ve výši 75 % mimo TerS v souladu s úkoly stanovenými v dokumentu „Hlavní úkoly AČR na rok 2026 s výhledem úkolů AČR na roky 2027–2028“, čj. MO 533916/2025-1122, ze dne 27. července 2025;
- u TerS dosáhnout v roce 2026 doplnění vojáků v AZ ve výši 44 % podle „Konceptce výstavby a rozvoje teritoriálních sil 2035“, čj. MO 289332/2025-1122, ze dne 28. března 2025.

Rozvoj TerS

V souladu s Konceptcí výstavby a rozvoje TerS dojde k 1. 7. 2026 předání praporu podpory NS do podřízenosti TerS. Ke

stejnému datu je plánováno zahájení výstavby pluku podpory nasaditelných sil, který bude v podřízenosti TerS.

Příprava

V roce 2026 se vojáci v AZ ve spolupráci s profesionálními vojáky zapojí do cvičení FEDERATED CLOUD 2026 a LOYAL LEDA 2026. Dále se jednotky aktivní zálohy budou připravovat na provedení cvičení ODOLNÉ ČESKO 2027.

Jednotky TerS absolvují mobilizační cvičení pod názvem „ARMED FORCES COMPLEMENT 2026“, v rámci kterého bude ověřena připravenost a proveditelnost doplňování ozbrojených sil ČR.

Účast v operačním nasazení

Pro nasazení v roce 2026 se nyní připravují aktivní záložáci vojenské policie na misi do Kosova. Kromě pravidelných rotací záložáků do mise na Slovensku odjedou další rotace vojáků na mise do Lotyšska a Litvy. ■

HRADBA 2025 — NEJVĚTŠÍ CVIČENÍ ARMÁDY ROKU

Celorepublikové vojenské cvičení Hradba 2025 probíhalo v termínu 3. – 21. listopadu 2025 a představovalo jednu z nejz rozsáhlejších a nejkompexnějších prověrek připravenosti Ozbrojených sil České republiky. Jeho hlavním garantem bylo Velitelství teritoriálních sil AČR, které položilo důraz na úlohu aktivní zálohy při ochraně státu, kritické infrastruktury a podpoře aliančních sil.

Účastníci a rozsah cvičení

- Téměř 2500 vojáků napříč celou republikou – z toho cca 1500 vojáků AZ a 1000 profesionálních vojáků AČR.
- Cvičení probíhalo ve všech krajích ČR, včetně hlavního města Prahy, kde pozorovatelé zaznamenali zvýšený pohyb vojenské techniky a přesuny jednotek.
- Zapojeno bylo mnoho míst po celé zemi, od ropných skladů, elektráren a transformoven, přes telekomunikační a logistické objekty až po letiště či železniční uzly.

Zaměření teritoriálních sil

Teritoriální síly, kde hrají klíčovou roli právě vojáci v aktivní záloze, měly na cvičení několik hlavních úkolů:

Ochrana kritické infrastruktury

Jedním z hlavních úkolů bylo nacvičit ochranu a obranu objektů, které jsou nezbytné pro fungování státu v krizových situacích — například elektrárny, transformovny, sklady pohonných hmot nebo telekomunikační centra.

Reakce na reálné hrozby

Cvičení zahrnovalo simulace různých hrozeb, mezi které patřily útoky dronů, proniknutí nepovolaných osob nebo narušení objektů ve snaze vyvolat chaos. To vyžadovalo od jednotek rychlou reakci, koordinaci a použití rozhodovacích

postupů v reálném čase.

Velká pozornost byla věnována i proti-dronové ochraně, která reflektovala skutečné bojové zkušenosti z konfliktů v Evropě.

Podpora aliančních přesunů a spojenců

Teritoriální síly nacvičovaly i zajištění podpory při přesunech aliančních jednotek přes území České republiky — úkol, který by byl klíčový v případě zhoršené bezpečnostní situace nebo konfliktu v regionu.

Technické a inženýrské úkoly

Některé jednotky aktivní zálohy plnily i technicky náročné úkoly, například stavbu provizorních mostů pod dohledem odborníků, což je schopnost využitelná jak v krizových situacích, tak při odstraňování následků přírodních katastrof.

Součinnost s civilními složkami

Cvičení výrazně zapojilo i civilní subjekty — od orgánů státní správy a samosprávy přes Policii ČR a složky IZS (Integrovaný záchranný systém) až po správce kritické infrastruktury, jako jsou energetické společnosti.

Jedním z cílů bylo ověřit efektivní komunikaci a koordinaci mezi armádou, civilními partnery a krizovými orgány během různých scénářů ohrožení.

Význam cvičení

Hradba 2025 byla největší prověrkou teritoriálních sil AČR v letošním roce a zároveň důležitým krokem k posílení obranyschopnosti a připravenosti státu čelit moderním bezpečnostním hrozbám — včetně hybridních a asymetrických útoků na kritickou infrastrukturu.

PROBLEMATIKA PRACOVNĚLÉKAŘSKÝCH PROHLÍDEK

1. Kdo má hlídat provedení pracovnílékařské prohlídky:

Povinnost provést pracovnílékařskou prohlídku (PLP) hlídá zaměstnavatel, kterým je vedoucí organizačního celku, resp. osoba jím pověřená. Nejedná se o odpovědnost poskytovatele pracovnílékařských služeb ani vojáka v AZ.

2. Kdo objednává:

K provedení PL prohlídky na CZdrS se může objednat dotyčný voják AZ samostatně (preferovaný způsob), ale též může být velitel dohodnut s CZdrS, že jeho vojáci AZ budou objednávání na jednotlivé termíny u CZdrS cestou svého mateřského útvaru.

3. Kdo má právo nařídit ji mimořádně:

Zaměstnavatel (vedoucí OC) nařizuje zaměstnanci (vojákov) podrobit se mimořádné PL prohlídce a vybaví jej žádostí s uvedením důvodu k provedení mimořádné PLP (dle § 12 vyhlášky č. 79/2013 Sb.).

Mimořádná PLP se provádí, pokud:

- ji nařídil orgán ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebo tak stanoví zákon upravující využívání jaderné energie a ionizujícího záření,
- to v daném období vyžaduje zdravotní náročnost konkrétních pracovních podmínek,
- došlo ke zhoršení pracovních podmínek ve smyslu zvýšení míry rizika u rizikového faktoru, k němuž již byla posuzována zdravotní způsobilost zaměstnance,
- bylo nejméně dvakrát zjištěno překročení limitní hodnoty ukazatelů biologického expozičního testu, popřípadě na základě závěrů jiných vyšetření nebo měření prováděných za účelem sledování zátěže organismu působením rizikových faktorů pracovních podmínek,
- byla při pracovnílékařské prohlídce zjištěna taková změna zdravotního stavu zaměstnance, která předpokládá změnu zdravotní způsobilosti k práci v době kratší, než je lhůta pro provedení periodické prohlídky, nebo
- byl výkon práce přerušen:

1. z důvodu nemoci po dobu delší než 8 týdnů, s výjimkou výkonu práce v kategorii první podle zákona o ochraně veřejného zdraví a nejde-li o práci nebo činnost, jejíž součástí je profesní riziko nebo nestanoví-li jiný právní předpis jinak,

2. v důsledku úrazu s těžkými následky, nemoci spojené s bezvědomím nebo jiné těžké újmy na zdraví, nebo

3. z jiných důvodů na dobu delší než 6 měsíců, nejedná-li se o přerušování výkonu práce z důvodu čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené;

mimořádná prohlídka po ukončení přerušování výkonu práce

se provede do 5 pracovních dnů ode dne nového započetí výkonu dosavadní práce.

Mimořádná prohlídka se dále provádí na základě:

- žádosti předložené zaměstnavatelem z vlastního podnětu nebo podnětu zaměstnance,
- informace sdělené ošetřujícím lékařem o důvodném podezření, že změnou zdravotního stavu zaměstnance došlo ke změně zdravotní způsobilosti.

4. Kdo dělá PLP:

V případě práce rizikové (2R, 3 nebo 4 ktg.) provádí pracovnílékařské prohlídky smluvní poskytovatel (lhostejno zda civilní, anebo vojenský) – velitel si musí uzavřít za tímto účelem smlouvu (civilní poskytovatel) nebo dohovor (CZdrS).

5. Doba platnosti PLP:

PL posudek platí do uplynutí lhůty, než na kterou byl lékařem vydán, anebo do doby, než má být dle příslušného právního předpisu provedena následující periodická lékařská prohlídka (tuto dobu ovlivňuje výsledná ktg. práce, profesní rizika, některé konkrétní – spíše výjimečné - rizikové faktory pracovních podmínek, v neposlední řadě též termín prohlídky stanovený jiným právním předpisem, než je pracovnílékařská vyhláška – např. řidiči).

Doba platnosti se počítá od provedení vstupní PLP, nebo od provedení periodické PLP v případě, že tato periodická PLP byla provedena později, než měla být původně provedena. Periodickou PLP lze provést až o 90 dní dříve, než je očekávaný termín jejího provedení; tato skutečnost však nezkracuje periodu pro provedení následující periodické PLP, která se počítá od okamžiku provedení vstupní PLP (např. pokud je vstupní PLP provedena dne 2. 1. 2023, periodická PLP po dvou letech může být provedena např. dne 31. 10. 2024 a následující termín další periodické PLP tak vychází opět na 2. 1. 2027), a to pouze za předpokladu, že nedojde ke změně posudkového závěru.

Pokud se v mezidobí provede mimořádná PL prohlídka, kterou nebylo dle žádosti o provedení PLP požadováno provést v rozsahu periodické PLP (tzn. že se provedlo pouze dílčí cílené vyšetření související s důvodem k nařízení mimořádné PLP – nikoliv vyšetření celkové), nemá termín provedení mimořádné PLP vliv na termín provedení následující periodické PLP.

Pokud se mimořádná PLP provede na žádost zaměstnavatele v rozsahu periodické PLP, tak termín následující periodické PLP se počítá od termínu provedení této mimořádné PLP.

Pokud lékař zkrátí dobu platnosti PL posudku (určí termín k provedení mimořádné PLP), tak tímto termínem končí platnost PLP, dokud nebude provedena mimořádná PLP (v úplném rozsahu – viz předchozí odstavec). Obdobně to platí, pokud je mimořádná PLP provedena z důvodu přerušení výkonu práce nebo na základě vlastního podnětu zaměstnavatele či zaměstnance.

6. Omezení v případě neplatnosti:

Pokud nemá voják platnou PL prohlídku (posudek), nemůže vykonávat takovou činnost, pro níž je pravidelné posouzení zdravotní způsobilosti vyžadováno (buď právním předpisem nebo zaměstnavatelem v případě, že právní předpis dává zaměstnavateli možnost posouzení vyžadovat – např. práce ktg. první).

7. Vztah mezi PLP a přezkumem:

Obecně lze konstatovat, že zdravotní způsobilost k práci se posuzuje nezávisle na realizaci přezkumného řízení podle § 29 a 29a branného zákona. Lékař při PL prohlídce posuzuje zdravotní stav, nikoliv „písmeno“ zdravotní klasifikace. Čekání na přezkum není překážkou k vydání PL posudku, pokud má lékař dostačující podklady ke stanovení PL posudkového závěru – v některých případech však lékař musí na výsledek přezkumu vyčkat.

Pokud byl velitel upozorněn, že s vojákem bylo iniciováno provedení přezkumného řízení dle branného zákona, je

vhodné se obrátit na příslušného poskytovatele PL služeb s dotazem, zda by nebylo vhodné provést mimořádnou PLP ke stanovení omezení ve službě – aby voják AZ nemusel čekat s výkonem vojenského cvičení až na dokončení přezkumu. Nicméně pokud přezkum provádí KVV a dokáže ho provést během 3 měsíců, tak lze vyžádat provedení mimořádné PLP až po přezkumu.

Záleží vždy na situaci, zda lékař v daném okamžiku má veškeré informace k PL posouzení. Lze očekávat, že PLP provedená před přezkumem bude důvodem ke zkrácení doby platnosti posudku lékařem (resp. stanovení data následující mimořádné PL prohlídky v dřívějším termínu, než na který by připadal termín následující periodické PLP).

8. Vztah platnosti PLP a rizikové skupiny:

Obecně platí, že práce zařazená v kategorii 2R nebo 3 vyžaduje provádění pravidelných PL prohlídek každé 2 roky, zdravotní způsobilost k práci zařazené v ktg. 4 se posuzuje každý rok.

Pro práce zařazené v ktg. 2 neriziková resp. 1 se PLP dělá každé 4 roky resp. 6 let u osob mladších 50 let a následně každé 2 roky resp. 4 roky.

Uvedené termíny se zkracují v případě, že zaměstnanec pracuje v některém profesním riziku nebo konkrétním rizikovém faktoru pracovních podmínek, případě to stanovuje jiný právní předpis (např. řidiči á 2 roky do 50 let a následně á 1 rok).

INFORMACE O POSTUPU PŘI VYSTROJOVÁNÍ

I. Způsoby zabezpečení výstrojních součástí:

a) Součástky voj. stejnokrojů, které jsou součástí výstrojní náležitosti (stejnokroj polní, polní letní, do nepříznivého počasí, cvičební a vycházkový) vydávané u výdejny součástí naturálního odívání (dále jen „VSNO“):

– nově zařazeným vojákům do AZ:

• prvotní výdej probíhá hromadně u VSNO;

– dostrojení vojenskými stejnokroji do 31.12.2026 a obměna již dříve vydaných součástí při uplynutí směrné doby používání (dále jen „SDP“) probíhá u VSNO:

• individuálně (v termínu a volném termínu podle vlastního uvážení vojáka AZ po uplynutí SDP);

• hromadně v rámci DVC u spádového VSNO (v termínu rezervovaném zabezpečujícím organizačním celkem (dále jen „OC“);

– doplnění součástky MU 2.1 při poškození, zničení, ztrátě před uplynutím SDP probíhá u VSNO na základě žádosti dle NMH čj. MO 592065/2025-3416 po schválení majetkovým manažerem MU 2.1.

K vystrojení vojáka AZ u VSNO je potřeba předložit služební průkaz (již není potřeba doprovod určené osoby zabezpečujícího útvaru).

b) Součástky svěřené oproti podpisu na evidenčním listu osoby u jednotky podle norem základních pro všechny vojáky (např. spací pytle, karimatky, ...) a zvýšených norem pro zabezpečení specifických úkolů (např. operační nasazení, plnění úkolů krizových opatření, ...), pro vojáky-specialisty (např. ILS, letce, pyrotechniky, chemiky, ženisty, psovody, hasiče, ...) a pro zabezpečení vojáků u specifických OC (např. pro VKPR, pro HS, pro VP, spec. síly...):

– zabezpečení součástí nově zařazeným vojákům do AZ u jednotky podle zařazení a plněných úkolů:

• ze zásob jednotky/skladu OC;

• ze zásob VSNO (součástky poskytované u VSNO, které jsou následně přeúčtované k zabezpečujícímu útvaru; při výdeji je nutná přítomnost určené osoby ze zabezpečujícího OC);

– zabezpečení obměny podle skutečného stavu:

• ze zásob jednotky/skladu OC,

• ze zásob VSNO (součástky poskytované u VSNO následně přeúčtované k zabezpečujícímu útvaru; při výdeji je nutná přítomnost určené osoby ze zabezpečujícího OC).

II. Stav a průběh dostrojování vojáků AZ:

Do zahájení roční inventarizace 2025 byla provedena u většiny vojáků v AZ 1. kolo automatických kroků k převedení dříve

poskytnutých součástí výstrojí náležitosti u jednotky do Informačního systému logistiky-Naturální odívání a odúčtování těchto součástí z účetní evidence rezortu Ministerstva obrany.

Pro OC, u nichž proběhlo u všech vojáků AZ 1. kolo automatických kroků, bylo vydáno povolení k zahájení dostrojování.

K 8. 12. 2025 bylo 642 vojáků AZ dostrojeno u VSNO do výše výstrojí náležitosti.

Při dostrojení současně probíhala obměna dříve vydaných součástí **a výdej modernizovaných součástí (např. čepice zimní 2022, rukavice taktické 2022) v případě zařazení k OC s prioritním doplněním těchto součástí.** U OC, u nichž již proběhlo doplnění těchto modernizovaných součástí, lze doplnění vojákům AZ provést u VSNO individuálně (v termínech určených pro individuální odběry), anebo hromadně v rámci DVC (termíny u VSNO si rezervuje OC).

Části OC nemohlo být vydáno povolení k zahájení dostrojování z důvodu nemožnosti provést 1. kolo automatických kroků vzhledem k nedořešení problémů na evidenčních listech osob u části vojáků v AZ před zahájením provádění roční inventarizace 2025.

Dne 8. 12. 2025 bylo zahájeno 2. kolo automatických kroků pro zbývající vojáky AZ.

Po potvrzení dokladů o hospodářských operacích jednotlivými OC závěrem r. 2025/začátkem r. 2026 bude těmto OC vydáno povolení k zahájení dostrojování.

Po ukončení 2. kola automatických kroků budou začátkem r. 2026 vyhodnoceny zůstatky součástí na evidenčních listech osob vojáků AZ, které budou následně řešeny podle rozhodnutí majetkového hospodáře tak, aby na ELO vojáků AZ zůstaly jen součástky, které se podle norem „svěřují vojákům oproti podpisu“, a pouze do výše norem. ■

**ředitel Sekce plánování schopností MO
brigádní generál Ing. Miroslav Feix, M.S.**

<https://aktivnizaloha.mo.gov.cz>

<https://doarmady.mo.gov.cz>

AZ INFO obsahuje informace pro vojáky v aktivní záloze, jejich další šíření je povoleno.